

Täysistunto

Torstai 16.2.2023 klo 16.02—18.43

4. Hallituksen esitys eduskunnalle yhteisvastuutoimenpiteistä kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi Viron kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 296/2022 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 43/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 43/2022 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Mietinnön esittelee valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.40 **Sanni Grahn-Laasonen kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Talousvaliokunta on käsitellyt hallituksen esityksen 296/2022 yhteisvastuutoimenpiteistä kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi Viron kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi. Tässä mietinnön ihan pääkohtia ja taustaa:

Esityksen tavoitteena on noudattaa kaasun toimitusvarmuuden turvaamista koskevia toimenpiteitä koskevassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa asetettuja velvollisuuksia. Kaasun toimitusvarmuusasetuksen 13 artiklassa vahvistetaan puitteet niin sanotun yhteisvastuumekanismin soveltamiselle viimesijaisena keinona vakavissa kaasun toimitushäiriötilanteissa. Kaasun toimitusvarmuusasetuksen mukaisesti toisiinsa suoraan maakaasuputkella liitettyjen jäsenvaltioiden on sovittava keskenään tekniset, oikeudelliset ja rahoitukseen liittyvät järjestelyt, jotka on kuvattava niiden hätäsuunnitelmissa.

Suomen ja Viron maakaasuverkot yhdistävä Balticconnector-maakaasuputki otettiin käyttöön 1.1.2020. Velvoite yhteisvastuusopimuksen tekemiseksi Viron kanssa on siten koskenut Suomea vuoden 2020 alusta alkaen, ja Suomi on jo 15.5.2020 vastaanottanut Euroopan komissiolta virallisen huomautuksen, jossa on katsottu, ettei Suomi ole noudattanut asetuksen mukaista velvollisuutta tehdä yhteisvastuusopimus. Kaasun toimitusvarmuusasetuksen tavoitteena on yhteisvastuuhengessä toteutettava alueellinen yhteistyö, jossa ovat mukana sekä viranomaiset että maakaasualan yritykset. Yhteisvastuun katsotaan kaasun toimitusvarmuusasetuksessa olevan viimeinen mahdollinen keino, johon turvaudutaan ainoastaan hätätilanteissa ja vain rajoitetuin ehdoin.

Suomen ja Viron välisen sopimuksen tarkoituksena on noudattaa kaasun toimitusvarmuusasetuksen asettamia velvollisuuksia. Sopimuksessa määrätään teknisistä, oikeudellisista ja rahoitukseen liittyvistä järjestelyistä asetuksessa tarkoitetun yhteisvastuumekanismin soveltamiseksi. Sopimuksen mukaisilla toimenpiteillä pyritään lieventämään vakavan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 169/2022 vp

häiriötilanteen tai hätätilanteen vaikutuksia ja turvaamaan kaasun saanti suojatuille asiakkaille yhteisvastuumekanismin nojalla.

Lisää ja vähän yksityiskohtaisemmin toki tässä mietinnössä, mutta talousvaliokunnan mietintö ja sitä edeltänyt prosessi oli hyvin yksimielinen.

Päätösehdotus on, että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä 296/2022 tarkoitettua sopimuksen ja että eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen 296/2022 sisältyvän lakiehdotuksen, jotta saamme tämän sopimuksen voimaan ja asian etenevän niin kuin on EU-lainsäädännössä määritelty. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos, valiokunnan puheenjohtaja Grahn-Laasonen.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 296/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.